

Ενα προαναγγελθέν αδιέξοδο

Απαισιόδοξες είναι οι προβλέψεις για τις εκ του σύνεγγυς συνομιλίες Κληρίδη - Ντενκτάς, που αρχίζουν σήμερα στη Νέα Υόρκη. Ο ηγέτης των Τουρκοκυπρίων έχει εγκαταλείψει ολοσχερώς τα προσχήματα. Μέχρι πρότινος συζητούσε για διζωνική ομοσπονδία, προσπαθώντας να της προσδώσει το περιεχόμενο μιας χαλαρής συνομοσπονδίας. Τώρα, πια, έχει προσαρμόσει και τη ρητορική του στην ουσία της πολιτικής του. Έχει θέσει δημοσίως ως στόχο την αναγνώριση του ψευδοκράτους. Με άλλα λόγια, έχει και τυπικά πετάξει στον κάλαθο των αχρήστων τις συμφωνίες Μακαρίου - Ντενκτάς (1977) και Κυπριανού - Ντενκτάς (1979) για αναζήτηση λύσης στο πλαίσιο της διζωνικής και δικαιοδικής ομοσπονδίας.

Το Κυπριακό απέχει πολύ από το να βρίσκεται στα πρόθυρα λύσεως. Η απόσταση που χωρίζει τις δύο αντιπαλές πλευρές είναι πολύ μεγάλη. Οι διεθνείς πιέσεις που δέχεται η τουρκική πλευρά είναι οριοθετημένες, γεγονός που της επιτρέπει να αντιστέκεται χωρίς σοβαρό κόστος. Η ελληνική πλευρά,

στα 25 χρόνια που έχουν μεσολαβήσει από την εισβολή, έχει εξαντλήσει όλα τα περιθώρια υποχωρήσεων. Αυτή τη στιγμή βρίσκεται με την πλάτη στον τοίχο. Από τη μια, πρέπει να επιδείξει τη μέγιστη δυνατή ευελιξία, προκειμένου να μη δώσει προσχήματα στην Ευρωπαϊκή Ένωση να τορπιλίσει τις ε-

Του ΣΤΑΥΡΟΥ ΛΥΓΕΡΟΥ

νταξιακές διαπραγματεύσεις. Από την άλλη, δεν μπορεί να κάνει βήμα πίσω, γιατί εάν έστω και εμμέσως αναγνωρίσει στο ψευδοκράτος δικαίωμα κυριαρχίας, το Κυπριακό θα πάψει να έχει νόημα ως πρόβλημα. Κανείς δεν θα μπορεί να πιέσει τους Τουρκοκυπρίους και πολύ περισσότερο τους εποίκους σ' έναν έτσι κι αλλιώς δύσκολο «γάμο» με τους Ελληνοκυπρίους.

Η έναρξη των διακοινοτικών συνομιλιών είναι σε πολύ μεγάλο βαθμό συνδεδεμένη με την προσπάθεια να εγκριθεί η τουρκική υποψηφιότητα στο Ελσίνκι. Το πιθανότερο είναι ότι μόλις η Αγκυρα πάρει την υποψη-

φιότητα, ο κ. Ντενκτάς θα τορπιλίσει ευσχημώς τις διαπραγματεύσεις. Σε μία τέτοια περίπτωση, η Τουρκία θα έχει ένα απτό πολιτικό όφελος και η Ελλάδα θα έχει μείνει με τις διαψευσθείσες προσδοκίες.

Εάν, όπως δείχνουν τα πράγματα, οι διαπραγματεύσεις καταλήξουν σε ναυάγιο, η Λευκωσία και η Αθήνα θα πρέπει να σταματήσουν τον στρουθοκαμηλισμό και να αντιμετωπίσουν την εξόφθαλμη κρίση στρατηγικής με μία εξ υπαρχής προσέγγιση του Κυπριακού. Η διπλωματία των ψηφισμάτων έχει προ πολλού εξαντλήσει τα όριά της, αλλά η ελληνοκυπριακή και η ελλαδική πολιτική ηγεσία παραμένουν εγκλωβισμένες σε μια γραμμή πλεύσης, η οποία δεν προσφέρει καμία προοπτική. Ο ευρωπαϊκός προσανατολισμός της Κύπρου πολύ σωστά αποτελεί σταθερά της ελληνικής εξωτερικής πολιτικής, αλλά δεν αρκεί από μόνη της, όταν, μάλιστα, η Ευρωπαϊκή Ένωση είναι απρόθυμη να εγγυηθεί την ένταξη της Μεγαλονήσου ανεξαρτήτως του εάν μέχρι τότε θα έχει υπάρξει λύση του Κυπριακού.

3/12/99 Καίτη Γρίνη